

Ontmoet de Schelde

December 2014

Uitspraak Raad van State: 'Natuurherstel Hertogin Hedwigepolder mag doorgaan'

Op 12 november 2014 heeft de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State uitspraak gedaan in de beroepsprocedure over het Rijksinpassingsplan Hertogin Hedwigepolder. De Raad van State heeft alle tegen het Rijksinpassingsplan en bijbehorende uitvoeringsbesluiten ingediende beroepen, voor zover ontvankelijk, ongegrond verklaard. Na jaren van debat, alternatievenonderzoek, planvorming en bijbehorende zienswijze- en inspraakprocedures, ligt er nu een on-herroepelijk besluit.

Daarmee is er nu voor iedereen duidelijkheid over de toekomst van de Hedwigepolder.

Dit betekent dat er de komende jaren gewerkt kan worden aan het natuurherstel van de Westerschelde. Het gebied wordt in samenwerking met Vlaanderen veiliger, natuurlijker en toegankelijk gemaakt.

Volgens planning start de realisatie in mei 2016, wanneer alle gronden in het plangebied verworven zijn. De oplevering van het project is voorzien voor augustus 2019. Op dit moment worden voorbereidingswerken verricht en vinden werkzaamheden aan de leidingendam plaats. De komende maanden starten verschillende terreinonderzoeken en -opmetingen om de uitvoeringsplannen voor de Hertogin Hedwigepolder op te maken.

vuurbaken

Verdronken dorpen in de Hedwigepolder

In het Verdronken Land van Saeftinghe werden aan de oever van de Schelde in april 2014 de resten van een middeleeuws vuurbaken blootgelegd. Een vuurbaken is een constructie waarop een vuur werd gestookt om de scheepvaart in het donker te geleiden. Het is een lage versie van een vuurtoren: daar werd boven op de toren het vuur gestookt.

veendijk

Op de Linkerscheldeoever bij de Hedwigepolder ligt duidelijk zichtbaar het restant van een middeleeuwse dijk die is opgebouwd uit vierkante veenplaggen.

Foto's vuurbaken en veendijk:
Stichting Cultureel Erfgoed
Zeeland, Middelburg.

De bodem van de Hedwigepolder verbergt, net als het schorrengebied van Saeftinghe, nog veel sporen van het verleden. Je vindt er her en der nog restanten van verdronken dorpen.

Zo lag tijdens de middeleeuwen in de westhoek van de Hedwigepolder het dorp Casu(w)ele. Casu(w)ele ontwikkelde zich in de twaalfde eeuw op de rand van een zandrug. Uit onderzoek blijkt dat op de dijken van het dorp tientallen pakhuizen stonden. Deze pakhuizen werden gebruikt voor de opslag van turf, dat als brandstof werd geleverd aan Antwerpen en andere grote Vlaamse steden.

Om de dijken zo stevig mogelijk te houden, was tijdens de middeleeuwen dijkbebouwing in de omringende polders en aan de Vlaamse kustvlakte verboden.

Dat er pakhuizen stonden op de dijken in Casu(w)ele is dan ook zeer opmerkelijk en laat zien dat turf een erg belangrijk product was. Het vervoer van de turf ging per boot over de rivier HOLEKENE naar elders in Vlaanderen. Restfragmenten van deze rivier zijn nu nog herkenbaar tussen de beboste stroken in de Hedwigepolder. Ongeveer 800 meter

noordelijk van de kerk van Casu(w)ele lag destijds het gehucht Stampert.

En in het zuidelijke deel van de Hedwigepolder lagen uitlopers van het gehucht Tervente. Tervente was het oudste turf-winningscentrum in het huidige Oost-Zeeuws Vlaanderen.

In 2011 zijn er op de Linkerscheldeoever in het Hedwigengebied sporen gevonden van de bedijking van middeleeuwse polders. Deze dijken waren opgebouwd uit gestoken vierkante veenplaggen.

In 2016 beginnen de werkzaamheden in het Hedwigengebied. Voordat de werkzaamheden plaats vinden, wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijke archeologische waarden in het gebied.

Deze waarden worden in kaart gebracht en tijdens de graafwerkzaamheden wordt een protocol gevolgd om de archeologische waarden te beschermen.

Wanneer er tijdens de werkzaamheden iets van archeologische waarden worden aangetroffen, worden deze geregistreerd en geborgen bij Stichting Cultureel Erfgoed in Middelburg (Nederland).

Winterse dijkwerken

De winter staat voor de deur, de dagen korten en de wind blaast al wat guurder. Maar de werken in de Prosperpolder gaan onverminderd door. De nieuwe asfaltweg aan de voet van de dijk krijgt stilaan zijn definitieve vorm. Het gegoten asfalt start onderaan de nieuwe ringdijk, waar het de Hertog Prosperstraat met de Zoetenberm verbindt. Voor we de wegen weer openstellen, plaatsen we nog nieuwe signalisatieborden. Zo vind je ook in de nieuwe verkeerssituatie makkelijk je weg terug. Dankzij de nieuwe verbindingsweg kan het huidige verkeer veel vlotter de polder doorkruisen. Ook de

toegankelijkheid van Prosperdorp is zo hersteld.

We hebben nog meer goed nieuws. Behalve het herstel van de mobiliteit, ligt ook de bouw van de nieuwe ringdijk volledig op schema. Een laagje open steenasfalt aan de binnenzijde, maakt de dijk waterproof én geschikt voor grasbegroeiing. De komende tijd maakt de aanemer het dijklichaam klaar voor de volgende belangrijke stap: de aanleg van een jaagpad op de kruin van de dijk. Een jaagpad is een weg, die eigenlijk dient om de dijken te onderhouden en daarom niet voor iedereen toegankelijk is.

Heel vroeger werden jaagpaden langs een kanaal of rivier gebruikt om (vracht)schepen vooruit te trekken als de wind niet gunstig was. Dit voorttrekken werd jagen genoemd, vandaar de naam. Gemotoriseerd vervoer (met uitzondering van bromfietsen klasse A) wordt nog altijd geweerd van jaagpaden (tenzij je een speciale toestemming hebt). Maar vanzelfsprekend verwelkomen we wel wandelaars en fietsers om van het Hedwige-Prosperproject te komen genieten.

Gonzende ganzen op 5de Ganzondag

Contact

Meer informatie over het Hedwige-Prosper-project vind je op www.sigmaplan.be

Met vragen kan je terecht bij:

Dorien Verstraete, projectingenieur
Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)
tel. 0032 (0)3 224 93 68
dorien.verstraete@wenz.be

Laurent Vanden Abeele, projectleider
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
tel. 0032 (0)9 276 20 42
laurent.vandenabeele@lne.vlaanderen.be

Richard Rozemeijer, projectleider
Provincie Zeeland
tel. 0031 (0) 652 401 409
R.J.Rozemeijer@dlg.nl

De infokeet
(open tijdens de kantooruren):
Zoetenberm 6A, 9130 Doel
tel. 0032 (0)3 575 91 73
info@hedwigeprospers.be

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

Waterwegen en Zeekanaal NV,
Afdeling Zeeschelde,
ir. Wim Dauwe,
Lange Kievitstraat 111-113 bus 44,
2018 Antwerpen

Redactie & foto's:

Martins Nature, Provincie Zeeland,
Agentschap voor Natuur en Bos,
Waterwegen en Zeekanaal NV, Shutterstock,
JusBox

www.sigmaplan.be

www.zeeland.nl/natuurpakket

Haal je nieuwe jaarkalender alvast boven en stip zondag 11 januari 2015 meteen aan: de 5de editie van de Ganzondag luidt het nieuwe jaar in! Ben je een natuurliefhebber met een zwak voor trekvogels en wil je het prachtig schouwspel van duizenden ganzen, eenden en andere wintervogels niet aan je voorbij laten gaan? De Ganzondag biedt voor ieder wat wils: ontdek samen met een gids de boeiende havenverhalen of grasduin op eigen houtje door het projectgebied en Doelpolder Noord. Vergeet je verrekijker of telescoop niet!

Afspraak op zondag 11 januari 2015 van 10u00 tot 17u00 aan de Infokeet, Zoetenberm 6A, 9130 Doel (deelgemeente van Beveren). Voor meer informatie, neem een kijkje op de online kalender van www.natuurpuntwal.be

Ook in 2015 kan je op ons rekenen voor het laatste nieuws over het Hedwige-Prosperproject. We wensen je alvast fijne feesten en tot in 2015!

